

[Niels Helveg Petersen.]

fælles landbrugspolitik inden for fællesmarkedet med de garanterede høje priser har skabt overskudsproduktion af vigtige landbrugsvarer. Udsigterne til medlemskab er derfor fortsat mørke, og forhåbningerne om, at medlemskab i givet fald ville bringe dansk landbrug varigt over sine afsætningsproblemer, kan ikke opretholdes. Dansk enegang til fællesmarkedet er hverken politisk eller økonomisk aktuel, og selv et brev fra selveste præsident de Gaulle til konservative studenter i Danmark kan ikke ændre denne opfattelse i det radikale venstre.

Der er derimod god politisk og økonomisk mening i at forstærke anstrengelserne for at udvide det nordiske samarbejde på alle det økonomiske livs områder, også hvad angår samhandelen med landbrugsvarer. Markedsdelingen i Europa har skabt en situation, hvor det nordiske samarbejde har fået større tiltrækningskraft. Det radikale venstre er parat til at arbejde energisk for, at der kan gøres et stort skridt fremad på dette felt, og vi håber, at der igennem det embedsmandsarbejde, der foregår, tilvejebringes et grundlag for beslutninger, der vil være attraktive for alle de nordiske lande.

En ny forsvarsordning skal gennemdrøftes og gennemføres i den kommende samling. Med interesse har man i det radikale venstre bemærket de udtalelser, der kom fra socialdemokratiets årsmøde. Som radikal kunne man genfinde adskillige synspunkter i denne udtalelse, der ligger nær, hvad det radikale venstre ønsker, men som socialdemokratiet tidligere, dengang da det havde regeringsmagten, ikke havde interesse for. Jeg vil her minde om, at det radikale venstre udsendte sin skitse til forsvarsreformer i december 1965.

Socialdemokratiet skal ikke høre bebrejdelser for at have skiftet standpunkt efter at være kommet i opposition, men det er på den anden side sket så hurtigt, at socialdemokratiet må forstå, at dette parti bærer bevisbyrden for, at det nye standpunkt er udtryk for ærlig vilje til at nå et resultat og ikke for taktisk spekulation. Hvis det er det første, er det vurderingen i det radikale venstre, at så er der skabt muligheder for en ny forsvarsordning med virkelige forbedringer gennemført i bred enighed, og det er dette, regeringspartierne tilstræber.

Med udgangspunkt i en ændring af forswarets ledelse og en nedsættelse af tjenestetiden, som det radikale venstre hilser med glæde, arbejder regeringen videre med forsvarsspørgsmålene. Jeg tror, der kan findes et grundlag for en åben og fri drøftelse af forsvarsproblemerne her i folketinget.

Den indenrigspolitiske situation og diskussion præges stærkt af de økonomiske problemer. Der er ubestridelige positive træk i den økonomiske udvikling. Det er særlig værdifuldt, at priserne har vist en meget stabil udvikling igennem længere tid. Den bedste reallønssikring for lønmodtagerne er stabile priser. Rentefaldet er glædeligt, det nedbringer lejen i nybyggeri til gavn især for unge familier, og sammen med den gennemførte kreditlempelse er der skabt grundlag for en forøgelse af investeringsaktiviteten. Rentefald og prisstabilitet medvirker samlet til at imødegå en forringelse af erhvervenes konkurrenceevne. Betalingsbalanceunderskuddet vil i 1968 blive betydelig mindre end i 1967. Dette er i den nuværende situation et nødvendigt mål i den økonomiske politik.

Beskæftigelsen er derimod ikke tilfredsstillende. Ganske vist har den på det sidste vist tegn på bedring, og ledigheden nærmer sig nu det niveau, den havde sidste år, men yderligere forbedring er meget ønskelig. Oppositionen har anbefalet en mindre stram finanspolitik. Oppositionen betræder her en vej, som også tidligere oppositionspartier har betrådt og med ringe held. Man kræver lavere skatter og højere udgifter. Jeg synes, man kunne have ventet, at socialdemokratiet kunne finde på noget bedre. Socialdemokratiet har dog været regeringsparti så længe, at partiets ledere ved, hvordan en sådan oppositionspolitik tager sig ud, når man selv har ansvaret. Det er jo tilmed ikke en oppositionspolitik, der har opvist fremragende resultater tidligere. Derfor er det en gåde, hvad der har forledt socialdemokratiet til at tro, at dette forhold har ændret sig.

Målt med den traditionelle målestok, kasseoverskuddet, føres i dette år ingen stram finanspolitik — det budgetterede kasseoverskud er som bekendt forvandlet til et kasseunderskud — men i forhold til prisudviklingen har finanspolitikken været tilstrækkelig stram til at imødegå inflations-tendenser, der ville undergrave konkurrence-